

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 245 — Štev. 245 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 18, 1944 — PONEDELJEK, 18, DECEMBRA, 1944

Buy EXTRA
WAR BONDS

NEMCI NAPREDOVALI 5 MILJ.

Nemci so na južnem koncu fronte prve ameriške armade pričeli silno močno ofenzivo ter so ameriško črto potisnili nazaj pet milj, vdariли v Belgijo in na dveh krajih prestopili luksenburško mejo

Feldmaršal Karl Gerd von Rundstedt je v to ofenzivo počel mnogo oklopnih infanterijskih divizij ter veliko število tankov in aeroplakov. Za ameriško črto so se v majhnih skupinah spustili na tla padale, katerih naloga je bila v prvih razstreliti vojaške predmete.

Po silovitimi nemški vdareci je zagojena fronta na razdaljo 75 milj in iz vpljenjenega dnevnega povetja je razvidno, da je von Rundstedt svojim četam naročil: "Vse je na redki; vaša velika ura je vdarila."

Viri iz zaveznika glavnega stana zatrjujejo, da je von Rundstedt poslal v boj vse svoje rezerve. Ako s to ofenzivo ne bo mogel pregnati Amerikancev iz nemške obrambne črte, tedaj bodo Nemci doživeli občuten poraz.

Nemški aeroplani, ki jih je dolgo ni bilo več videti, so prisli na dan v velikem številu in so mnogo pomagali armadi. Predno pa se je pričela velika ofenziva, so nemški topovi 24 ur obstreljevali ameriške postojanke. In ta aeroterski ogenj je bil največji, kar so ga Nemci že pokazali na zapadni fronti.

V zraku so se bili nešteti boji, tekom katerih je bilo izstreljenih 143 nemških aeroplakov in 35 ameriških.

Nemci so napredovali pet milj sredi fronte južno od belgijskega mesta Malmedyja in so pričeli prodrijeti pri Udenbrethu pol drugo milj v notranosti nemške meje ter so prodrijeti v Belgijo do Honsfelda.

Von Rundstedt je moral za to ofenzivo dobiti ojačanja s fronte v Saaru in Palatinatu.

V Luksenburško so Nemci vdriji južno od Viandena in Echternacha, 18 milj južno od glavnega mesta Luksenburga.

Tekom zračnih napadov za fronto so se nemški padaleci spustili na tla v skupinah po štirje ali osem, toda mnogo jih je bilo polovljene, predno so mogli napraviti kakšno skolo na mostovih, cestah in železnicah na fronto prve ameriške armade.

Von Rundstedt je vdari ob čas, ko sta ameriška prva in deveta armada, ki napadata kolinsko planjavo, zadeli na močno utrjeno črto ob Roeru, za česar prekoračenje bi bilo treba velikega napora. Ko je uvidel, da sta Kolin in fronta ob Reni saj začasno varna, se je odločil, da napade na slabotnem kraju fronte v namenu, da bi bili Amerikanici primorani od jugu priti na sever.

Ameriška sedma armada je dosegla velike uspehe pri Wissemburgu in ob zapadnem bregu Rene. 7. armada generala Patcha s tanki in infante-

rijo stalno napreduje, navzlice silnemu odporu petih nemških divizij na 35 milj dolgi fronti. 14. oklopna divizija je vdariла skozi Wissemburgov prelaz in zavzela Schweighofen in Kapsweyer, tri in štiri milje severovzhodno od Wissemburga.

79. infanterijska divizija, ki

se bori v pokrajini severo-

SCO Nemeev.

vzhodno do Lauterburga, je očistila sovražnika z obronka Bienwald gozda, 8 in pol milje zapadno od Karlsruhe.

Tretja armada generala Pat-

ttona je pri Dillingenu po de-

setih dneh silno vročih bojev,

razbila zapadni zd in je pri-

tem razbila 365 utrdbenih stol-

pičev ter vjela 1000 in ubila

prav, da je Suvich obdolžen,

da je pomagal v Italiji vzdrževati fašistično vlado in da

je bil vdeležen pri zločinskem

dokazilni material za sodniško

obravnava proti Fulviju Su-

vichu, ki je bil fašistični pod-

tajnik v italijanskem vnanjem

ministrstvu, in generalu Mario

Roatta.

Moskovska radio postaja

SVUČH BO PRIŠEL PRED SODNIKE

Poročilo iz Rima preko Moskve naznana, da je najvišji komisarjat za kaznovanje fašističnih zločincev izročil italijanskemu najvišjemu sodišču dokazilni material za sodniško

obravnava proti Fulviju Su-

vichu, ki je bil fašistični pod-

tajnik v italijanskem vnanjem

ministrstvu, in generalu Mario

Roatta.

General Roatta je obdolžen,

da so pod njegovim poveljstvom v Jugoslaviji italijanske

čete zakrivile mnogo zločinstva,

če tembolj zamotan.

United Press poroča iz At-

ten, da so bolgarske čete

prestopile mejo v severno

Grčko.

Ce je to poročilo resnično,

— toda mora biti, ker United

Press vedno poroča resnična

dejstva — tedaj je slučaj Gr-

čke, ki je že tako zelo zamotan

vsled angleškega nastopanja,

že tembolj zamotan.

United Press pravi, da se

Grki boje, da se hočejo Bolgari

postužiti priložnosti in za-

sesti se več grškega ozemlja,

ker je Bolgarska vedno poželi

lijevo gledala na Solun in velik

del Macedonije.

Zopet nemiri v Atenah

Reuterjev urad naznana,

da se je obstreljevanje Aten po

24-urnem odmoru zopet pričelo

in nedeljo. Pogajanja med

angleškim poveljnikiom generalom Scobiem in zastopniki

ELAS-a, ki je vojaška sila E.

A. M-a (narodne ovobodilne

fronte) se sicer se nadaljujejo,

toda ni upanja, da bi pri-

šlo do kakrške sporazuma, ker

general Scobie zahteva, da E.

L. A. S-i odlože orožje.

Osrednji odbor NAM je že

pripravljen, da ELAS-ove čete iz-

praznijo Atena in Attico, toda

še sinoci je general Scobie po-

novil svojo zahtevo, da ELAS-i

i polože orožje.

Protestno zborovanje

v Londonu

Medtem pa se v Angliji vrše

zborovanja, na katerih nasto-

pajo delavski voditelji in po-

slanci, ki v svojih govorih o-

stro obsojajo Churchilla zara-

di njegove politike na Grškem.

Na Trafalgar trgu se je zbra-

la velikanska množica najmanj

20,000 ljudi, ki so klicali: "Ro-

ke proč od Grške!" Govorni-

ški oder, ki je bil postavljen

pod spomenikom admirala

Nelsona, je bil okrašen z an-

gleškimi in ruskimi zastavami

in napis: "Pustite Grškom, da

sami odločijo" ... in ... "No-

benega angleškega varstva za

grški fašizem!"

Množici, v kateri je bilo

mnogo angleških in ameriških

vojakov in mornarjev, je posla-

ne dr. Haden Guest izjavil,

da bo bodočnot Zdrženih na-

rodov trpeljivo škodo, ako bo An-

glija še dalje skušala reševati

grško vprašanje s strojnicami.

Množici, v kateri je bilo

vidno grijenje, da je bil zo-

penec enkrat deležen kričanja za-

peljanega naroda. Tekom vo-

jaške parade je tudi stopil na

tank in gledal korakanje voja-

krov.

NOVOZELANDCI ZAVZELI FAENZO

Novozelandci angleške osme armade so po silno sr-

ditih bojih ob Rimini-Bologna cesti zavzeli Faenzo,

8 milj dalje proti severu od Forlja, ki je bil zavzet

9. novembra.

V Faenzo so vkorakali od

jugozapada in od vzhoda čez

reko Lamone. Osma armada je napadala od juga in jugo-

zapada ter je presekala cesto

in je načrtovana vzdoljnost

zvezdasto območje, ki je načrto-

vanje bilo vzdoljno in zvezdasto.

Pravilno je bilo, da je bil zavzet

9. novembra.

armade in Zelandci so obnen-

deni do reke Senio, tri milje

pred Faenzo in so našli, da

so Nemci most čez reko raz-

strelili.

Pri vsem tem pa ni opaziti

nobenega pojemanja v nemški

obrambi. Deset milj nad Faen-

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addressess of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 51st YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDURZENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: Chelsea 3-1242

Italijanske tatvine

Svetovna javnost je ravnokar doznala, da je italijanska vlada, katera sedaj—po mnogih preprih—sodeluje s zavezniško komisijo, zaplenila posestva in imetje raznih fašistov v takozvani osvobojeni Italiji. Ta zaplenitev posesti in raznih drugih vrednosti, katere so nakradli italijanski fašisti tekom fašistične "vlade" v Italiji, znaša baje izdatno sveto v znesku \$80,000,000. Istdobno se tudijavlja, da so oni isti fašisti, ki so bili nekako četrto stoletja na krmilu v siromašni Italiji, ukradli nadaljnih 400 do 500,000,000 dolarjev, in da so ta ukradeni in naropani denar obrestenosno naložili v nekaterih neutralnih dežavah.

Ako se bo zavezniški posrečilo zapleniti to velikansko fašistično tatvino, se bo ta denar porabil v svrhu italijanske bodoče finančne stanovitosti. Te velikanske vloge ukradevalega denarja, katerega so fašisti zaplenili in ukradli italijanskemu ljudstvu, pomenja ves dobrobit italijanskega ljudstva v bodoči povojni dobi, — to se pravi, ako bo še mogoče to tatvino fašistov rešiti in porabiti v svrhu rehabilitacije sedaj izredno obnobožane Italije.

Pri splošni tatvini, katero so fašistični "vodje" v Italiji kar sistematično izvrševali, ji je v finančnih transakejach pomagala Švica, kajti vlada te najstarejše republike v Evropi, je redno sprejemala ukradeno zlato, ki so ga fašistični vodje nalagali v bankah "neutralne" Švice.

Edda Mussolini, dučeveja hči, in sedaj vdova ustreljenega grofa Galeazzo Ciano, je utekla iz Italije v Švico, kjer je naložila v tamošnjih bankah več ukradenega denarja, kajtor katerikoli drugi fašistični vodja v Italiji.

Italijanski fašistični vodje so pa nalagali ukradeni denar tudi v drugih državah, zlasti na Portugalskem, v Argentini in v Brazilu, — tako namreč poroča zavezniška komisija, katere naloga je to zadevo, natančno preiskati. Istdobno pa naznana ta komisija, da je bila Švica glavna in prva dejela, katera je sprejemala po fašistih ukradeni denar in slične vrednostne listine, ki so redovito prihajale iz tedaj fašistične Italije. Dognalo se je tudi potom zavezniške komisije, da so nekatere vloge v Italiji po fašistih ukradenega denarja, označene le z številkami, ne pa z imeni tatov, — to označenje izredno otežuje proučiti imena pravih tatov.

Člani preiskovalne komisije zavezniških držav tudi naznamajo svetovni javnosti, da so dognali, da je lopov Mussolini sam, oziroma direktno naložil velike svote ukradenega denarja pri nas v Zjedinjenih državah.

Sedanje italijanske oblasti so zaplenile "posesti" in imetje vseh članov Mussolinijevih rodbin, oziroma imetje njegovih otrok, vnukov, itd., kakor tudi imetje njegove priče, Klare Petacci, ter imetje vseh sorodnikov in članov obitelji te priležnici (vsega skupaj imetje 267 osob). Vsi ti ljudje, oziroma vser 267 "sorodnikov" Mussolinija, seveda niso bili vodje italijanskih fašistov, kajti nekateri med njimi so bili le navadni "profitirji" in vojni "podjetniki" slavne in — seveda tudi "hrabre" italijanske vojske; toda vsi skupaj so bili povsem navadni italijanski lopovi, baš kakor Mussolini. Nekateri med njimi so bili do sedaj aretirani in poslani na varno. Večina teh lopovov—med njimi tudi imenovana Mussolinijeva priležnica—so srečno dospeli v severno Italijo, kjer vladajo Nemci, oziroma nacija. Zopet drugi se pa skrivajo takoreč pred nosovi zavezniških vlasti v takozvanem osvobojeni Italiji. Nekateri med njimi, daširavno so vsem ljudem poznani kot fašisti, se svobodno sprejajajo po rimskih ulicah in neprestano skušajo dobiti svoj ukradeni denar nazaj od oblasti; katere so to tatvino zaplenile.

Achille Starace, oziroma Ahilij Starac (dalmatinskega pokolenja in jugoslovanskega izvora), bivši glavni tajnik fašistične stranke, se enostavno "skriva" v Rimu. Tamkaj se "skriva" tudi milijonar Romolo Vaselli, čeprav posesti in hiše so sedanje vlasti zaplenile. Dozalo se je tudi, da se v everni (nemški) Italiji skriva fašistični ideologični pisatelj, Telsio Interlandi.

Ameriški uradniki v "osvobojeni" Italiji se uprav zgrajo, da jim ni bilo mogoče poslati vse notorične fašiste v zapor, kajti to jim je nemogoče storiti iz dvojnih razlogov, — nko pošlejo te ljudi v zasluženi zapor, — potem morajo poslati v zapor tudi generala Badoglio in italijanskega pritlikovnega kralja, Vittorio Emanuele, ker ta dva nista bila prav nič boljša od ostalih lopov. In — kar je tudi obzalovanja vredno, se je mnogo zavezniških uradnikov v Italiji spoprijateljilo z takozvano italijansko višjo družbo. In ti ljudje sedaj zatrjujejo—da ta družba ni baš tako slaba—"if you know them, old fellow" . . .

NATIONAL WAR FUND

podpira

31 narodnih in krajevnih pomožnih agencij

DIPLOMATIČNI SPOPAD Z ANGLIJO

Napisal za ONA Donald Bell

Velika večina razpravljanja glede italijanske zadeve, Grčije in drugih osvobojenih dežel se vrti okrog postranskih vprašanj in ne zadeva v črno. Obsojamo britansko nastopanje v Italiji napram grofu Sforzi in se zgrajamo nad njim delovanjem v Belgiji in Grčiji. Želite bi bolj liberalnega vladanja v teh deželah.

Jedro zadeve pa ni to. Je dro je, da Amerika ne odobrava angleške politike kot take, in da jo napadamo v posameznostih le zato, ker bi hoteli, da razume Downing Street potrebu splošne sprememb vse te politike.

Naše stališče v tej stvari niti v najmanj pod ruskim vplivom. Ravno nasprotno, bili smo celo uslužni napram Angliji, v prid solidarnosti zahodnih demokracij. Toda britanski državniki niso bili tako previdni kot naš State Department in so mnogo manj gledali na to solidarnost zahodnih držav — zato uživamo danes ugodnost v diplomatskem pogledu, da Sovjetska Unija deli z nami način nevolju nad angleško politiko, ki je postala jasna v teh zadnjih dežetih.

Skupnost ameriških in sovjetskih interesov v tej zadevi nam daje skoro jamstvo, da bo Churchill, al i pa njegov naslednik, prej ali slej spremenil to angleško politiko. Velika Britanija, ki je najslabnejši član "velikih treh", si nikakor ne more dovoliti tega da bi razdrila njihovo edinstvo.

Globokih smernic angleške politike seveda ne moremo razumeti, ako gledamo le na boje v atenskih ulicah, in akimamo oči upre na demonstrante v Bruxellesu ali na kaotične razmere v italijanskem političnem življenju. Na angleško politiko je treba pogledati iz perspektive angleške zgodovine. Dolgih 130 let — od Napoleona sem — je bila Anglia vodilna sila na svetu. Skozi 99 let, od leta 1815 do 1914, je živel svet pod silom miru, katerega je treba imenovati Pax Britannica. Bilo je sicer nekaj manjših vojn, toda Britanija je vedno preprečila ustvarjanje velikih koalicij — vedno na podlagi takozvanega ravnowesa sil. Vsaka skupina sil je vedela vnaprej, da mora zmagati ista stran, na katero se bo postavila Anglia. Izid je bil tako siguren, da ni prišlo do spopadov. Anglia je imela ta ogromni vpliv ne da bi bila najmočnejša od vseh sil skupaj — bilo je dovolj, da je bila najmočnejša med njimi. In najmočnejša je bila brez vsega dvoma.

Prva svetovna vojna je pokazala, da je Anglia izgubila to pozicijo. Nenki so se nadali leta 1914, da Anglia ne bo napovedala vojne, toda tudi še potem ni bilo videti izključeno, da utegne Nemčija zmagati. Zedinjeni države in ne Anglia, so prinesle odločitev. Toda v sledenem miru se je Angliji zopet posrečilo dobiti svojo staro pozicijo nazaj, pred vsem zato, ker so kar tri velesile navidezno izginile. Avstro-Ogrska je razpadla. Nemčija je bila razorožena. Rusija pa je bila videti popolnoma pralizirana po revoluciji. Prevladovalo je mnenje, da bo trajalo 3 generacije predno si bo zopet opomogla in znova nastopala kot velesila.

Med preostalimi, Ameriko in Francijo, Italijo in Japonsko pa je bila Anglia zopet vodilna. Ob zaključku druge svetovne vojne bo slika nekoliko drugačna. Zopet bodo preostale nekaterne velesile, pet po številu, toda razmerje sil bo drugačno. Nobnega dvoma ne more biti o tem, da boste Amerika in Sovjetska Unija najboljši. Velika Britanija je tret-

ja in ne more biti vodilna sila. Njena odločilna vloga bo le da podpre eno teh dveh močnejših sil drugo proti drugi. Tudi ta možnost pa ji utegne odpasti, ako bosta Amerika in Sovjetska Rusija v večini vprašanj v sporazumu.

Nikdar v zgodovini se še ni vodilna svetovna sila odpovedala vodilni vlogi, ne da bi resno poskusila, obdržati se na svojem mestu. Ko je Churchill videl v Teheranu, da morata Amerika in Rusija nastopati sporazumno, je sklenil, da bo privedel Britanijo nazaj v njenega tretjega na prvo mesto. In to pot se je namenil, zasidrati angleško situacijo tako dobro, da bo ostala trdna tako dolgo, kot je mogoče pogledati v naprej v bodočnost. Sklenil je, da mora pripadati angleškemu carstvu ves oni svet, ki ni že ali ruski ali pa ameriški. Na ta način bi Anglia v bodočnosti zazirala vsa pota, ki bi mogla dovesti do prirastva drugih sil, in one, ki niso obsegala, da v doglednem času ena teh sil preraste Veliko Britanijo.

Jasno nam mora biti, da je ta namera skrita pod kanuflažo takozvanega zahodnega bloka. Videti je, da sta Washington in Moskva to uvidela.

Ako bi prišlo do ustanovitve tega zahodnega bloka, bi bile posledice zelo velike in bi daleč preko priznanega načema — varnosti britanskega carstva. Taka bistveno nova federacija evropskih držav bi namreč združila pod britanskim vodstvom in nadvladalo vse industrijske sile Evrope, večino njenih ljudstev in njenega bogastva, obenem pa bi spravilo pod eno kapo vse kolonialna carstva na zemlji — britansko, francosko, nizozemsko, belgijsko in oni, ki bi bilo pred vojno italijansko. Obsegalo bi torej vso Afriko, ves bližnji vzhod, vso južno Azijo in ogromne kose dalmajšega vzhoda. To pa je bistveno, kot dejstvo, da jih nismo dali v trenutku, ko se je nahajjal general de Gaulle v Moskvi, kamor ga je bila povabilo Sovjetska Rusija, da bi mu povedala, da ta politika zahodnega bloka tudi njej ni po godu.

Ako pogledamo na zahodni blok s tega stališča in razmisljamo o angleški politiki v tej luči, je vredno, da si ogledamo še bojil natamčno. Ta politika se je šele začela odvijati, in je potrebna bolj podrobne analize. Nadaljnji članki bodo posvečeni drugim posebnostim tega angleškega načrta.

Prosim za sporočilo

V nekem ujetniškem taboru v Ameriki se nahaja sin sestre moje žene po imenu Fitz. Sotrije bratje, pa ne vemo, kateri je. V Ameriki ima štiri teste po materi, dve pa po očetu. Njegovi starši so Josip in Agnes Fitz iz Mraive, Št. 2 pri Kočevju. Če bi kdo vede kaj več o njem, ga prosim, da mi naznam, za kar se mu že na prej zahvalim. — Michael Urek, o. "Glas Naroda," 216 W. 18th St., New York 11, N. Y.

18th St., New York 11, N.

RUSIJA IN JUGOSLAVIJA

London (ONA). — Londonski zavezniški krogi so prepričani, da polaga dr. Ivan Šubašić v Moskvi temelje za trajno jugoslovansko - sovjetsko zvezo.

Ti zavezniški opazovalci so prepričani, da predsednik jugoslovanske vlade v izgnanstvu ni storil nobenih definitivnih korakov, ne da bi se najprej posvetoval v Londonu; vendar more napraviti mnogo v smislu ustanovitve pogodbenega razmerja med Sovjetsko Unijo in Jugoslavijo na slični podlagi kot je britansko-jugoslovanska zveza, ki že obstaja.

Med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo ni vojaškega sporazuma, četrtino se zdaj bore oddelki Rdeče armade na jugoslovanskem ozemlju. Nekaj tednov pred Hitlerjevimi napadom na Jugoslavijo l. 1941 je bila sklenjena med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo pogodba za medsebojno prija-

AKŠNA JE DANES MORALA V NEMČIJI

Luksemburg (ONA). (Brzjavko je bila zadržana). — Vesti iz Nemčije še vedno prihajo v luksemburske kraje, iz katerih je možno ustvariti sliko o nemški morali na Hitlerjevi domači fronti. Goebbels sicer pravi, da bo oborožil nemški narod, toda te vesti pripovedujejo o nemških civilistih in celo vojakih, ki so svoje orože obrnuli proti nacističnim uradnikom in obranili z njim.

Opustošenje nekaterih nemških krajev je ogromno. Koelj je baje do osemdeset odstotkov porušen. Pribivalstvo je dobilo ukaz od nacističnega vodstva, da evakuira mesto, a se je temu poveljujelo. V splošnem je nemško moralno začelo zavezninskih operacij v zadnjih par mesecih začasno nekoliko podprt, toda, pravijo te vesti, nevarnost grozi še vedno, da se bo nekega lepega dne vse skupaj polro. Čim se bo pokazalo, da so zaveznički zopet razbili nemško fronto, se bo panika zopet začela širiti med nemškim pribivalstvom. Ljudje, katerim je bilo ukazano, da morajo kopati jame in jarke, se nehoti vprašujejo, kako naj par jarkov ustvari armade, katerih atlantski zid ni mogel zadržati. Ustanovitev takozvanega "Volkssturma" je tudi izpodkopal nemško moralno. Nacisti so trobili v svet, da bodo premagali zavezničke z najrazličnejšimi vrstami tajnega orožja — ko morajo zdaj stari in mladi brez vojaškega vežbanja na fronto, se vprašujejo, zakaj je ta narodna vojska potrebna, ako imajo nacisti tako tajno orožje na razpolago, da more dobiti zmago.... Jasno je tudi, da v

HIMEN

Ely, Minn. — 2Cl.Pt.Ofr. Jožef Rožman in Francis Chernicev sta bila poročena po župniku Rev. Fr. Miheliču. Potem sta odpotovala v San Francisco. Cal. Ženin je v vojaški službi, njegova soprona pa je v službi v delavnici.

J. J. P.

BOŽIČNI PROGRAM MUSIC HALLA

Mickey Rooney in Elizabeth Taylor v prizoru iz nepozabljivega technicolor filma, ki je nežen, krasen in zabaven "National Velvet", sedaj v Radio City Music Hall, 6th Ave in 50th St., New York. Na odru je vesel praznični prizor "Star Bright" in priljubljeni prizor "The Nativity."

RDEČI KRIŽ ZANIŠUJE GOVORICE

Washington, D. C. — Načelnik Rdečega Križa, g. Basil O'Connor, je izdal kategorično zavrnitev govorice, da Rdeči Križ prodaja krvno plazmo armadnim in mornariškim silam. "Take govorice", je dejal g. O'Connor, "ne morejo služiti ničesar drugemu kot temu, da utegnejo oropati mnoge naše fante in može v vojni službi, na bojiščih in v bolnišnicah zadostnih kolicih krvne plazme, kateta mnogoteremu vojaku reši življenje.

"Opozorjeni smo bili", je dejal dalje g. O'Connor, "da se širijo širom Združenih držav govorice, da se prodaja krvno plazmo s katero razpolaga Rdeči Križ, našim vojakom in mornarjem — take govorice so docela neutemeljene in so podla laž, katero širijo ljudje, ki žele oropati naš fante in jem brezplačno".

Angleška letala v napadu na osvobojene Atene

Atene (ONA). — To je tako kot je bilo v Španiji! Nekateri Grki pravijo, da je tako kot je bilo v Abesiniji. Angleška letala so s strojnimi napadala nekatere dele atenskega mesta, med njimi nekatere kraje okoli Akropole in stadio na. Zvezčer je ležalo v enem bolniških poslopju 260 mesecov iz okraja Kessariani, ki so bili ranjeni od strojnje angleških Spitfire letal. Mesto pa je še vedno v posesti narodno-osvobodilne fronte.

Največje je slišati iz ust Grkov naslednjo pripombo: "Nacisti nas niso nikdar napadali z letali...."

Kot je bilo pričakovati, so zdaj vsi fašisti korajno zlezli iz svojih luknj, plazeč se po trebuhi zatrad za angleškimi tanki. Ako ujamajo angleški vojaki borbe pripadajoče ELLAS pokretu, se pojavi fašistična žandarmerija in jim pravi: "Zdaj jih pa predajte nam". Ko se obrnejo Angleži, že začno s kopiti pušk udarjati po ženah in po moških.

Četravno Papandreu taji, je vendar res, da je bil že del kvizilinskih takozvanih "zaščitnih bataljonov" izpuščen iz zapora in zdaj s ponosom pravoveduje, da so sedanj dogodki pokazali vsemu svetu, da so imeli prav, ko so kolaborirali z Nemci.

Beli teror se je začel in razsaja — umori in pretepanja se nadaljujejo, ker fašisti črtijo, da imajo uradno odobrenje za taka dejanja.

ZAKAJ JE RUSIJA OBTOŽILA SVICO DA NI NEVTRALNA

New York (ONA). — Iz najzanesljivejših virov smo prejeli vest, da odhaja kapital iz nacistične Nemčije s švicarsko diplomatično pošto iz Evrope v Argentinijo. Švicarska vladava sicer ni neposredno vdeležena, a brez dvoma ve kaj se godi. Verjetno je, da je švicarska podpora nacistem v tej zadevi in v nekaterih drugih stvareh povzročila, da so Rusi izjavili, da se zaradi navzočnosti švicarskih in španskih delegatov nočejo vdeležiti konference letalstva v Chicagu.

Osebno bogastvo velikih nacistov kot Goering, Goebbel, Ley in drugih pride v Ženevo v diplomatskih kovčkih in je poslano od tam pod zaščito švicarske diplomaticne pošte naprej v Argentinijo.

Kupite en "extra" bond dane!

ANGLJA IN POLJAKI

London (ONA). — Angleški zunanji minister Eden je vladivo odklonil srečanje s poljskim ministrom za zunanje zadeve, Adamom Tarnovskim. Ta uradna angleška hladnost izraža glasom mnogih turkajšnjih opazovalcev angleško nezadovoljnost z nedavним spreminjanjem v poljski vladni izgananstvu. Še bolj značilno pa je to z ozirom na pričakovanji dalsi razvoj poljskega vprašanja. Vsi zavezniški opazovalci so nujen, da bo obisk prvakov narodno - osvobodilnega komiteja v Moskvi privedel do novih dogodkov in morda do revizije statusa lublinskega komiteja.

ŠE NEKAJ O POLJSKEM VPRAŠANJU

London (ONA). — Diplomačni dopisnik lista Manchester Guardian je objavil naslednje podatke o nedavnem sporočilu predsednika Roosevelta poljaku Mikolajczyku: Predsedniku Mikolajczyku: Predsednik Roosevelt je baje izrazil, da odklanja prevzeti odgovornost za prenaglene rešitev vprašanja poljskih meja. Na drugi strani pa je potrdil predsednik, da ne bi imel vičesar poti sporazumu glede novih poljskih meja, ki bi bil odobren od poljske, ruske in britanske vlade, tudi ako bi slo za odškodnino Poljske na račun Nemčije. Poročilo trdi tudi, da je predsednik Roosevelt dejal, da Amerika ne bi imela ničesar proti izmenjavi narodnostnih manjšin na se danjem ali bodočem poljskem ozemlju. Obljubil je Poljakom tudi vso možno podporo pri rekonstrukciji njihovega ozemlja, ter se je baje izrazil tu

di, da še vedno upa, da bodo ponudbo poljskega minister-petroljske polje v Galiciji in skega predsednika, da postane mestno Lwow ostali v poljski minister za vojno v poljski rokah.

ŠE NEKAJ O POLJSKI KRIZI

London (ONA). — General Tabor, prvak poljskih podtal-nih odpornih sil, je odklonil z njim v Moskvi.

Razveselite svojega prijatelja za Božič

Pošljite nam \$2.50 in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Pošljite za _____ mesece "Glas Naroda" na naslov:

Moje ime je:

Moj naslov:

Tukaj priložim M. O. za \$

Pričnite pošiljati dne _____

Za 4 mesece \$2.50; za pol leta \$3.50; za celo leto \$7.

HELP WANTED ::

UPHOLSTERERS
IZKUŠENA TABLEHANDS AND OPERATORS ON DRAPERS AND SLIPCOVERS
90¢ — \$1.15 in U.S.

Vprašajte: ANT-MAN SHOP
7 E. 50th ST., N. Y. C. Ph PL 3-3551
(244-245)

FITTER and FINISHER
IZKUŠENA Izvrstna bodočnost — Dobra plača — Nadurno delo Brighton Beach Express Stop Church Avenue

LILLIE RUBIN
2125 CHURCH AVE., BROOKLYN
Phone BU 4-9387 (244-246)

GIRLS
NAD 25 LET STAROSTI.
BAKER WORK
Od nedelje do petka vključno — Po-dnevno delo — Poldnevna plača nad 40 ur na teden.

WAGNER BAKING CORP.
301 — 4th AVE BROOKLYN
BMT 4th Ave Local to Union Street, (240-246)

BINDER Y
EXPERIENCED FOOT NUMBERING ALSO TABLE WORK
Dobra plača, 40 ur in nadurno delo, prijetne delavske razmere. Vprašajte:
JOHN BINDER
409 PEARL ST. N. Y. C. (242-248)

DEKLETA — GIRLS
LIGHT FACTORY WORK
DOBRA PLAČA — NADURNO DELO
Statna bodočnost — Prijetna okolina Laška vožnja — Zglašite se pri:
MR. BLAU, 16 EAST 17th ST., N.Y.C.
8th Floor or Phone GR 7-8855 (243-251)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

ROČNA ŠIVILJA
Ako ste spretni s šivanko, se kaj lahko privadite našemu delu. — Izvrstne plače, prijetne delavske razmere — ure, ki so vam najbolj ugodne. Vprašajte:
NEW YORK LITHO. CORP. Apply:
52 EAST 19th ST. N. Y. C. (242-245)

STEAMER and CUTTER
ODLIČNO PODJETJE — DOBRA PLAČA — IZVRSTNA BODOČNOST LAHKA VOŽNJA
MRS. REICHER, JR.
Telefonirajte: GL 5-4437 (244-250)

ART STUDENT 18—25
TO OPAQUE NEGATIVES
33 HOURS — \$20 START
Pleasant Working Conditions

NEW YORK LITHO. CORP. Apply:
52 EAST 19th ST. N. Y. C. (242-245)

FINGER WAVER
MANICURIST

SALARY & COMMISSION, STEADY
Prijetne delavske razmere

Vprašajte: 3920 BROADWAY
Near 164th St. Phone WA 3-4845 (243-245)

NASLOV PREMENJEN

Urad United Committee of South Slavic Americans se je preselili iz 1010 Park Ave., na

465 Lexington Avenue,

NEW YORK 17, N. Y.

DELAVKE IŠČEJO :: HELP WANTED

FINGER WAVER
ALL AROUND OPERATOR
Prijetne delavske razmere. — Vprašajte cejl teden. — Tudi Part Time in Week Ends. — NEW YOLANDA BEAUTY SALON, 25-21 STEINWAY ST., ASTORIA, L. I. Phone RA 8-2821 (245-247)

FINGER WAVER — MANICURIST
5 dni, stalno delo, 40 ur na teden — tudi samo koncem teden. Velika moderna trgovina, dobre ure, prijetne delavske razmere. — Vprašajte: FRENCH BEAUTY SALON 1980 FLATBUSH AVE., BROOKLYN (244-250)

SALES GIRLS
COUNTER GIRLS Among pleasant, clean surroundings Good pay — Chance for Advancement with bright peace time future
W. T. GRANT CO. 162-17 JAMAICA AVE., JAMAICA, L. I. (241-250)

SIVALKE NA ROKE
S24 NA TEDEN
FLOOR GIRLS \$22 — 5 DNI NA TEDEN — 37½ URE
TUDI NEIZKUŠENE Vprašajte pri: ARELZ CO. 22 WEST 21th ST. N. Y. C. (242-248)

RELIEF — GIRL
HOME FOR THE AGED IN N. Y. CITY — GOOD SALARY AND FULL MAINTENANCE — YOUR OWN PRIVATE ROOM — PLEASANT SURROUNDINGS AND IDEAL WORKING CONDITIONS. — CALL SUPT. SA 2-8397 (243-249)

FINGER WAVER — MANICURIST
Izvrstni commission, prijetne delavske razmere, 5 dni na teden, pondeljek zato. — Vzemite Lex-Jerome Ave. vlak Izstopite 170 Lex-Jerome Ave Sta. ali 167 St. Car in Izstopite na Shakespeare Ave. — EMERICH'S BEAUTY SALON, 1403 BOSCobel Ave., BX. Phone JE 6-9615 (243-247)

FINGER WAVER
MANICURIST

43 ur, stalno delo, dobra plača, prijetne delavske razmere. — Ob sredah zaprti

Vprašajte: LARRY and LAURA 7207 AUSTEN ST. FOREST HILLS, L. I. Phone BO 8-1307 (243-249)

HIŠNA DELAVKA
SPLOŠNO DELO, DOBRA PLAČA.

SVOJO SOBO, PRIJETNE DELAV-

SKE RAZMERE

Phone: FO 4-5717 (243-249)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRAJSKI

(31)

Grožno mu je bilo pri srcu, ako je primerjal in ak je pomislil, kaj počenja ta njegova žena, ki jo je zoper voljo, zoper prošnje očetove privedel na dom. In vendar je štulil še pol resnice! Že večkrat je bil opazil, da njegova žena pri mizi malo je, tako malo, da bi od tega, kar je použila vpršičo njega, niti živeti ne mogla, kaj še tako debelila se. In bil je zdaj bolj nego kdaj prepričan, da se posebka ter v svoji sebinosti čez mero zapravila. Da ji pri tem posebkanju in zapravljanju kdo pomaže, kaj takega bi mu niti v sanjah ne bilo prišlo na misel. A bilo je že to, o čemer je bil prepričan, dovolj! Vse je skipelo po njem in zopet je čutil potrebo, da bi dal na glasen način duška svojemu gnevnu in jezi, ki ga je trla. Toda ni smel, ni smel zaradi očeta in zaradi ljudi. Saj se mu je itak že dozdevalo, da kažejo s prstom za njim in da se mu posmehujejo. Ne, ljudem se ni smel dati še bolj v zobe in očetu ni smel nuditi prilike, da bi mu bil dejal: "Ali vidiš, moj sin!... Ti nisem li pravil! Mar ni prišlo vse po mojih besedah?" Ne, ne, do tega ni smelo priti, mokati je moral, treba je bilo obračunati samo z njo, in sicer kolikor mogoče po tihem in brez hrupa.

Ko stopi izpred strehe, mu zakliče žena porogljivo nasproti:

"No, kako pa to, da prihajaš prazen? Misliš sem, da prineses še kdo ve koliko dol, pa nisi dobil ničesar, kakor videti!"

Bila je srdita, ker je nameraval mož ostati popoldne doma, a na njo je čkal Italijan pri Kljukcu. Bila je ravno tisto dopoldne snela zadnji kos svinjine zani, in akoravno je videla, da je mož zaradi tujega gosta v zadregi, mu ga vendar ni hotela pokazati. Tujec ji je bil že davno več nego je videla, da je mož zaradi tujega gosta v zadregi, mu ga pregnala z doma. Zato tudi ni skušala z jokom in lepimi besedami prikriti svoje krvide, kakor je bila sicer njen navada, ampak je govorila pikro in zbadljivo, dobro vedoč, da se bo njen mož premagoval zaradi tujega človeka in da ne bo vzrojil nad njo, ampak kvečjemu pobegnil. In naka-na se je posrečila.

Mlakar je streljal nad nesramnostjo svoje žene, a rekel ni v tem hipu nič. Pokušal je gosta in odšel z njim v gostilno, in sicer čez dolgo zopet enkrat k Štefinu, očetu njegove prve žene. Mlakarica pa je stekla h Kljukcu, kjer jo je že nestreno čkal Italijan.

Se tistega večera pa je pozval Mlakar svojo ženo na odgovor.

"Povej, kam je prešlo meso?"

"Kam je prešlo meso! Hahaha, to je res dobro! Jaz naj vem za vse! Morda hočeš, da naj stojim neprehnomoma pod streho in pazim na tiste revne kosti. Saj itak vse skupaj ni bilo dosti vredno."

"Vredno ali ne vredno," zasohni Mlakar z zamolklom glasom. "Bilo je in zdaj ga ni, a jaz hočem vedeti, kam je izginilo. Ne delaj se mi tako nevedna! Ti veš in noben drugi! Ali misliš, da sem tako nespameten? Prazna vrča ni nikdar stala pokoncu! Zdaj mi je jasno, zakaj ti ne diši nobena jed, kadar sino skupaj pri mizi . . ."

Mlakarici je postal vroče. Pomagati si ni vedela drugače, nego da je začela kričati in vpititi na vse grlo. Ker ni imela pametnih razlogov, s katerimi bi bila svojega moža prepričala, ga je skušala ugnati s krikom. In res ga je spravila v zadrego. Bal se je, da ne bi kdjo slišal, kako se prepirata in skrnil je skozi zobe:

"Molči in ne deri se!" Pri tem jo je prijel za ramo in jo stresel, da je odletavala z ene strani v drugo.

Oma pa se ni menila za njegovo svarilo, temveč je kričala še bolj.

"Jaz sem torej tista, ki je požrla vse; jaz sama, hahahaha! Saj bila bi lahko! Koliko je pa bilo! Ah, taka všečna, kakor je tukaj pri nas!"

"To je pri tebi revščina! Ti nehvaležnica! Namesto da bi bila vesela . . ."

Mlakarja ni mogel huje jeziti, kakor če mu je očital kdo revščino. To je njegova žena menda vedela, kajti ponovila: "Revščina, revščina, pa še kaka! In se vesela naj bi bila! Zdaj neki? Ali mar, ker si me ti vzel? Da bi me le ne bil! Koliko sem imela boljših, mlajših in takih na ponudbo, da so kaj imeli!"

"Ali boš tiho!"

"Nič ne bom tiho! Glejte, glejte, kaj se to skuha zaradi tistih par kosov mesa! Kakor bi ne bila že Velika noč in dosti drugih praznikov za nami, ko smo jedli svinjino! In ce je kaj zmanjkal, sem li mar jaz sama tukaj? Kaj pa hlapac in deklat! Ali mar ne gresta pod streho, kadar se jima zljudi? Ali si že kdaj pogledal za njima? Pa kako bi prislo tebi kaj takega na misel! Saj ni mogoče, da bi kdo drugi kaj izmaznil! Taticu sem samo jaz, jaz . . ."

Jernej je bil stopil ravno o pravem času pred vežo, da je slišal, kako je Mlakarica njega dolžila tativne. Kaj hujšega bi mu ne bil mogel prizadeti, kajti Jernej ni bil samo poštenjak, ampak je bil študi ponosen na svojo poštenost. Prvi hip je bil ves trd od jeze, tako, da se ni mogel ganiti z mesta. A tudi ko si je bil nekoliko opomogel, ni vedel prav, kaj naj storiti. Enkrat je hotel stopiti že v vežo ter povedati Mlakarici vpršič njenega moža svoje mnjenje. Toda premisil si je, kakor bi se bal, da bi ne žel v svojem sru predstaviti. Vrnil se je pred hlev, iz katerega je bila ravnokar Mica sponila s polno golido mleka v noki. Komaj pa je Jernej deklo zagledal, je vzrojil:

(Dalej prihodnjši.)

Iz poročil Mednarodnega Rdečega Kriza

Po poročilih Mednarodnega Rdečega kriza so naslednji Slovenci in Slovence v nemškem ujetništvu, bodisi kot vojni ali politični jetniki. — Seznam je bil sestavljen po nemških taboriščih mesece aprila 1944.

(Poroča Jugoslovanski Odobor iz Italije.)

(Nadaljevanje.)

30. Umsiedlungslager Bad-libenzell: Repselj Jernej.

31. Lager Fuerth bei Neu-remberg (13a): Pustovški Mar-jana.

32. Gemeinschaftslager Es-sen, Monterstrasse 41: Dobravec Leopold.

33. Lager Meusenhoehe bei Forchheim (Bayern): Pusta-vrh Andrej.

34. Lager Berlin Johannis-tal: Jageman Jožica.

35. Lager Oberharz — Rote Klippe: Opalko Oton.

37. Lager Bremen—SS Bau-brigade Bosendorferstrasse: Dolinšek Ivan 23552, Tence Mar-jan 23563, Vokšak Anton 25-558.

38. Auslaenderlager Muehl-heim an der Ruhr: Majersič Maks, Švigelj Stane.

39. Arbeitslager Duisberg — Sadstrand: Logas Franc 59840, Podpečan Henrik.

40. Luftschuttpolizeilager — Schlautenkeld bei Linz: Kerševan Anton, Torker Alojz, Brau-Josip.

41. Wohnlager Duisburg Nohnheimer Strasse 334: Ho-čevan Franc.

42. Gemeinschaftslager Muenchen-Passing: Jerše Vil-ko.

43. Lager Tann am Inn Kreis Pfarrkirchen: Marija Graber.

44. Arbeitslager Koltern h. Kaempfen im Alguen: Hrovat Ivan 61039.

45. Hauptlager Kaprun bei Zell am See: Rovan Franc.

46. Frauenlager Ausschwitz: Pečar Stefanija 62641.

47. Lager Welboth bei Toeplitz Schoenau: Perduau Stanislav.

48. Gemeinschaftslager Bo-nifazijskloster bei Theimar (Tuesingen: 'Trošt Friderik.

49. Konzentration s la-ge-r Berlin Sausenhausen: Fajdiga Franc 72748, Bozja Franc 72-149, Frank Franc, sen. in jun., Kucler Maks 74589, Ogrin Franc 72206, Osredkar Jože, Peklaj Jože 72752, Plestenjak Miha 72746, Prebil Janko 72-751, Smrtnik Anton 74584, Škof Franc 73643, Vodnik Stanislav 74596.

50. Konzentrativni slager Mauthausen bei Linz: Stojanović Milutin, Torkar Josip 38-629.

51. Konzentrationslager O-ranienburg bei Berlin: Podržaj Rudolf, Cunder Milan 73-334.

52. Lager Forchheim (Ober-franken) Turnhalle: Kosic Frančeka.

53. Ročental lager Luet-tringhausen bei Remscheid: Spacial Alojz.

54. Arbeitslager Muenchen 68 — Dachau: Ivancič Josip, Kogovšek Vineene 59649, Wi-dergar Franc 59856.

55. Lager Weissel bei Ilmenau in Tueringen: Possedel Matija.

56. D A F — Gemeinschafts-lager Hamburg Finkenwerder II. auf der Vorland: Po-zibou Stanko.

(S tem zaključujemo s imeni zasebnikov, ki so nam bila dana, da so v koncentracijskih taboriščih, v jutrišnji številki bomo pripeljali priobčeni imena vojnih ujetnikov v Nemčiji.)

RAZGLEDKNIK

(Nadaljevanje z 2. strani.)

je bila instrument v rokah du-najskih ponemčevalne politike. Prebijeni narod pa je vedno bolj zahteval, da mu vrnejo pravnote pravice in češki jezik se je čedalje bolj uveljavljala tudi na univerzi. Novo življenje pa se je začelo šele v devetdesetih letih prešnjega stoletja, ko je bila praska univerza razdeljena na češko in nemško in ustavljena. Češka akademija znanosti in umetnosti kot najvišja znanstvena ustanova. V teh letih se že začenja uveljavljati vpliv velikega kritika narodnega življenja in nič manjšega oznanjevalca novega duha, poznejšega prvega predstavnik ČSR T. G. Masaryka.

L. 1919 je bila v Brnu ustavljena nova češka univerza, ki je dobila ime po T. G. Ma-saryku in ki je v dvajsetih letih svojega obstoja odlično opravila nade, ki so jih po-lagali vanjo ustavovitelji. Na-ji delujejo mnogi pomembni znanstveniki. Kakor je v Pra-gi deloval skoraj dvajset let na rojak, sloveci slavist profesor M. Murko, je deloval na brn-ški univerzi drugi naš rojak, psiholog dr. M. Rostohar.

Stotine jugoslovenskih intelektualcev se s simpatijami spominjajo čeških univerz in visokih šol, ki jim niso nudile

rudarska visoka šola v Pribra-mu, veterinarska visoka šola v Brnu, poljedelska visoka šola tudi v Brnu, in Akademija li-kovnih umetnosti i dr.

Vse te šole so zaposlovala veliko število čeških znanstvenikov in so zlasti v zadnjih dvajsetih letih pred nacističkim vpadom, so se jim v svobodni republike odprli ugodni pogoji, vzgojilo veliko ševelo inteligenčnega naraščaja. Ze to, kar so Čehi storili v tem času na znanstvenem področju, že višina njihovega najvišjega šolstva in razmah domače znanstvene literature mora v svetu, ki kaj da na kulturne vrednotne, opravici obstoje v srednjem veku, vpliv na vse grlo. Ker ni želel, da je začela kričati in vpititi na vse grlo. Ker ni imela pametnih razlogov, s katerimi bi bila svojega moža prepričala, ga je skušala ugnati s krikom. In res ga je spravila v zadrego. Bal se je, da ne bi kdjo slišal, kako se prepirata in skrnil je skozi zobe:

"Molči in ne deri se!" Pri tem jo je prijel za ramo in jo stresel, da je odletavala z ene strani v drugo.

Oma pa se ni menila za njegovo svarilo, temveč je kričala še bolj.

"Jaz sem torej tista, ki je požrla vse; jaz sama, hahahaha! Saj bila bi lahko! Koliko je pa bilo! Ah, taka všečna, kakor je tukaj pri nas!"

"To je pri tebi revščina! Ti nehvaležnica! Namesto da bi bila vesela . . ."

Mlakarja ni mogel huje jeziti, kakor če mu je očital kdo revščino. To je njegova žena menda vedela, kajti ponovila: "Revščina, revščina, pa še kaka! In se vesela naj bi bila! Zdaj neki? Ali mar, ker si me ti vzel? Da bi me le ne bil! Koliko sem imela boljših, mlajših in takih na ponudbo, da so kaj imeli!"

"Ali boš tiho!"

"Nič ne bom tiho! Glejte, glejte, kaj se to skuha zaradi tistih par kosov mesa! Kakor bi ne bila že Velika noč in dosti drugih praznikov za nami, ko smo jedli svinjino! In ce je kaj zmanjkal, sem li mar jaz sama tukaj? Kaj pa hlapac in deklat! Ali mar ne gresta pod streho, kadar se jima zljudi? Ali si že kdaj pogledal za njima? Pa kako bi prislo tebi kaj takega na misel! Saj ni mogoče, da bi kdo drugi kaj izmaznil! Taticu sem samo jaz, jaz . . ."

Jernej je bil stopil ravno o pravem času pred vežo, da je slišal, kako je Mlakarica njega dolžila tativne. Kaj hujšega bi mu ne bil mogel prizadeti, kajti Jernej ni bil samo poštenjak, ampak je bil študi ponosen na svojo poštenost. Prvi hip je bil ves trd od jeze, tako, da se ni mogel ganiti z mesta. A tudi ko si je bil nekoliko opomogel, ni vedel prav, kaj naj storiti. Enkrat je hotel stopiti že v vežo ter povedati Mlakarici vpršič njenega moža svoje mnjenje. Toda premisil si je, kakor bi se bal, da bi ne žel v svojem sru predstaviti. Vrnil se je pred hlev, iz katerega je bila ravnokar Mica sponila s polno golido mleka v noki. Komaj pa je Jernej deklo zagledal, je vzrojil:

"Ali boš tiho!"

"Nič ne bom tiho! Glejte, glejte, kaj se to skuha zaradi tistih par kosov mesa! Kakor bi ne bila že Velika noč in dosti drugih praznikov za nami, ko smo jedli svinjino! In ce je kaj zmanjkal, sem li mar jaz sama tukaj? Kaj pa hlapac in deklat! Ali mar ne gresta pod streho, kadar se jima zljudi? Ali si že kdaj pogledal za njima? Pa kako bi prislo tebi kaj takega na misel! Saj ni mogoče, da bi kdo drugi kaj izmaznil! Taticu sem samo jaz, jaz . . ."

Poleg teh univerz so imeli Čehi več visokih šol, ki so bile organizirane podobno kakor univerze. Češka tehnična visoka šola v Pragi je bila ustavljena l. 1717 in obsegala je visoko šolo za inženirske stav-barstvo, za arhitekturo, za strojno in elektrotehnično-inženjerstvo, za kemično-tehno-loško inženirstvo visoko šolo za poljedelstvo in gozdarstvo, visoko šolo specjalnih ved in trgovske visoko šolo. Poleg te je bila češka tehnička v Brnu,

HELP WANTED ::

DELAVCE IŠČEJO ::

:: HELP WANTED

Moški učiti se dobro stroko PRIČETEK KOT SPLOŠNI POMOČNIK V MESARSKI VELETRGOVINI 6 dni na teden — bodočnost v mirnem času in napredovanje za pravega moža

S E R S H O W S K Y
175 E. HOUSTON ST. N. Y. C.
(244-246)